

Context: Dit document helpt bij het interpreteren van de verordening, maar geeft in geen geval de volledige wetgeving weer. Hiervoor verwijzen we naar de [website](#) van de Europese Unie.

Wat is de CSDDD of CS3D?

De Corporate Sustainability Due Diligence Directive verplicht bedrijven om een 'gepaste zorgvuldigheid', ook wel gekend als een 'due diligence', uit te voeren naar het milieu en de mensenrechten. Dit dient zowel binnen hun eigen bedrijfsactiviteiten als die van hun dochterondernemingen en partners in de waardeketen uitgevoerd te worden.

De uitvoering van 'gepaste zorgvuldigheid' komt neer op het voeren van een onderzoek met als focus het in kaart brengen van de impact van de verschillende activiteiten in de volledige waardeketen op het milieu en de mensenrechten. Indien het onderzoek aantoont dat er negatieve effecten zijn, moet het bedrijf passende maatregelen nemen om deze negatieve effecten te voorkomen, te verminderen en te beëindigen.

Wat verstaat men onder een negatief milieueffect?

Dit wordt beschreven in deel I - afdeling 1 - punten 15 en 16 en deel II van de bijlage van de richtlijn.

Wat is een negatief effect op de mensenrechten?

Dit wordt beschreven in deel I - afdeling 1 en 2 - van de bijlage van de richtlijn.

Op welke bedrijven is de CSDDD van toepassing?

De verplichting geldt voor grote bedrijven die in één van onderstaande categorieën vallen:

- ▶ EU-bedrijven met meer dan 1000 werknemers en een netto wereldwijde omzet van ten minste 450 miljoen EUR;
- ▶ Niet-EU-bedrijven met een omzet van ten minste 450 miljoen EUR gegenereerd op de Europese markt;
- ▶ Ultieme moederbedrijf van een grote groep die op basis van geconsolideerde cijfers in een van de bovengenoemde categorieën zou vallen;
- ▶ Bedrijven met een franchise- of licentiemodel waarvan de royalty's meer bedroegen dan 22,5 miljoen EUR en als het bedrijf, individueel of op geconsolideerde basis als het uiteindelijke moederbedrijf van een groep, een netto wereldwijde omzet van meer dan 80 miljoen EUR heeft genereerd.

Een bedrijf is enkel onderhevig aan CSDDD als de onderneming gedurende twee opeenvolgende boekjaren bovenstaande criteria overschrijdt.

Wanneer treedt de CSDDD in werking?

CSDDD gaat van kracht **vanaf 2029** voor:

- ▶ EU-bedrijven met meer dan 5000 werknemers en 1500 miljoen EUR omzet.
- ▶ Niet-EU bedrijven met een Europese omzet van minstens 1500 miljoen EUR.
- ▶ EU-bedrijven met meer dan 3000 werknemers en minstens 900 miljoen EUR omzet.
- ▶ Niet-EU bedrijven met een Europese omzet van minstens 900 miljoen EUR.

CSDDD gaat van kracht **vanaf 2030** voor:

- ▶ EU-bedrijven met meer dan 1000 werknemers en 450 miljoen EUR omzet.
- ▶ Niet-EU bedrijven met een Europese omzet van minstens 450 miljoen EUR.

Wat zijn de verplichtingen?

Ondernemingen die onder CSDDD vallen, horen hun eigen negatieve impact - en die van dochterondernemingen en directe partners in de waardeketen - op mensen(rechten) en het klimaat te identificeren en te beoordelen aan de hand van een due diligence.

Als uit het onderzoek blijkt dat er negatieve effecten zijn, dan hoort een bedrijf stappen te ondernemen om de negatieve effecten te voorkomen, te beperken, te beëindigen of te verhelpen. Dit wordt beschreven in een corrigerend actieplan/transitieplan.

De verordening schrijft onderstaande verplichtingen voor in het kader van due diligence:

- ▶ Integratie van een due diligence in het bedrijfsbeleid en risicobeheersystemen;
- ▶ Identificatie en beoordeling van feitelijke of potentiële negatieve effecten bij directe partners in de waardeketen;
- ▶ Voorkomen en verminderen van potentiële nadelige effecten, evenals het beëindigen van daadwerkelijke nadelige effecten en het minimaliseren van hun omvang;
- ▶ Het herstellen van negatieve effecten;
- ▶ Monitoring van de effectiviteit van het zorgvuldigheidsbeleid en maatregelen;
- ▶ Openbare communicatie van CSDDD-inspanningen (dit kan ook in CSRD);
- ▶ Instellen en handhaven van een klachtenprocedure waarbij eventuele inbreuken kunnen worden gemeld.

Ter ondersteuning van de ondernemingen zal de Commissie in de loop van 2027 richtsnoeren publiceren voor de manier waarop ondernemingen op een praktische wijze aan hun verplichtingen inzake passende zorgvuldigheid moeten voldoen. Tevens zal de Commissie een centrale helpdesk oprichten waar ondernemingen terecht kunnen voor informatie en richtsnoeren aangaande de nakoming van hun verplichtingen waarin deze richtlijn voorziet en voor ondersteuning daarbij.

Hoe werkt de handhaving en wat zijn de sancties?

De Europese Commissie zal een bevoegde nationale autoriteit aanstellen die de handhaving en het opleggen van sancties op zich zal nemen. Door de goedkeuring van de latere Omnibus-richtlijn (gericht op administratieve lastenvermindering) is de formele deadline voor de volledige omzetting in Belgisch recht verschoven naar 26 juli 2028. Pas bij de officiële publicatie van de Belgische omzettingswet zal de specifieke nationale toezichthouder formeel worden aangeduid. Hierdoor is er geen zicht op hoe de concrete handhaving in zijn werk zal gaan en wat de sancties zullen zijn.

De verordening stelt echter wel dat de opgelegde sancties effectief, evenredig en afschrikwekkend moeten zijn, en zowel financiële straffen als "naming and shaming"-maatregelen moeten omvatten. Lidstaten zouden bij non-compliance boetes kunnen opleggen van maximaal 5% van de netto wereldwijde omzet.

Bovendien biedt de CSDDD-mogelijkheden voor civiele handhaving of "civil liability", waarbij bedrijven die onder de reikwijdte van de richtlijn vallen, aansprakelijk zullen zijn voor schade veroorzaakt door het niet nakomen van hun verplichtingen onder de CSDDD.

Auteur: Liesbeth Verheyen